

Nr 271.

Av herr **Olsson** i Golvvasta, *angående viss ändring av bestämmelserna om kommunal beskattning av inkomst av skogsbruk.*

Vid riksdagens behandling av kommunalskattefrågan 1927 väcktes bland annat en motion av herr Frändén m. fl., I:230, vari framhölls bland annat, att vid tillämpningen av den föreslagna skattelagen orättvisa mellan skattdragare skulle komma att uppstå, i det att större skogsägare, såsom trävarubolagen, skulle komma att i skattehänseende slippa undan betydligt lindrigare än enskilda mindre skogsägare. Ur Frändéns motion må följande anföras angående större trävarubolag: »Det har nämligen visat sig, att bolagen funnit med sin fördel förenligt att uppgiva inkomsterna från samtliga av dem ägda fastigheter i en klumpsiffra under täckmantel, att bolagens bokföring är så lagd, att den icke tillstödjer utskiljandet av på olika fastigheter eller på samtliga fastigheter inom olika kommuner belöpande inkomster. När ifrån det sålunda framkomna beloppet drages sex procent av samtliga fastigheternas taxeringsvärden, återstår ofta icke någon till beviljning beskattningsbar inkomst, och i varje fall är det kvarstående beloppet så lågt, att de kommuner, inom vilka avverkningen ägt rum, icke tillföras behörig andel av inkomsten för beskattning.»

Vidare anføres i samma motion. »Det är emellertid icke endast kommunerna, som bli lidande genom det gällande beskattningssystemet. Indirekt drabbas även enskilda skattskyldiga därav, framförallt ägarna av jordbruksfastigheter med tillhörande skog. En enskild skogsägare kan i regel icke för varje år taga ut så stor inkomst av skogen, att han kommer i tillfälle att avdraga det genom fastighetsbeviljning beskattade beloppet. När sedan under visst år en större avverkning ägt rum, får den skattskyldige likväl icke avdraga mer än det för samma år beräknade procentavdraget. För de stora skogsägarna, framförallt trävarubolagen åter, gäller, att dessa kunna enligt reglerna för uthållig skogsdrift avverka skogen å sina fastigheter i tur och ordning under olika år och likväl varje år komma i åtnjutande av det procentuella avdraget, beräknat efter taxeringsvärdet å *samtliga* i deras ägo befintliga fastigheter. I förhållandet mellan dessa olika slag av skattskyldiga får sålunda den mindre skogsägaren, d. v. s. som regel den enskilde utövaren av lantmannanäringen, bära en proportionellt större andel av den kommunala skattetungan. Att lindringen i bolagens skattskyldighet även återverkar på andra enskilda skat-

tedragare än fastighetsägarna, nämligen i form av höjd utdebitering, säger sig självt. Rättvisan kräver att skattelagarna så avfattas, att de drabba alla skattskyldiga lika i förhållande till deras inkomst.»

Visserligen hade Kungl. Maj:t i sin proposition nr 213 till 1928 års riksdag tillmötesgått motionärerna så till vida, att förvaltningsenhet för att kunna betraktas som *en* förvärvskälla icke får överskrida kommungränsen.

Den s. k. garantiskatten sänktes från sex till fyra procent. Man kunde ju då tänka sig, att någon till beviljning skattepliktig inkomst oftare skulle förefinnas, men det har visat sig, att så icke blivit fallet, utan att större skogsägare fortfarande kunna fördela inkomster och utgifter på sina fastigheter så, att någon till beviljning beskattningsbar inkomst icke behöver redovisas.

Till ytterligare belysande av den orättvisa, som enligt det sålunda anförda drabbar de enskilda skogsägarna i förhållande till bolagen, må framläggas följande exempel: Ett bolag äger tio stycken lika stora skogsfastigheter inom samma kommun. Under förutsättning av hundraårig omloppstid och normal bestockning bör årligen, enligt principerna för uthållig skogsdrift, en hundradel av den sammanlagda arealen avverkas. För att vinna koncentration förlägges den årliga avverkningen växelvis helt till *en* av fastigheterna, som således blir föremål för avverkning å en tiondel av sin areal. Därest nu inkomsten av denna avverkning skulle anses hänförlig till samtliga tio fastigheter såsom tillhoppa utgörande en enda förvärvskälla, skulle bolaget äga avdragsrätt vid inkomsttaxeringen för tio gånger fyra procent av taxeringsvärdet å en av fastigheterna. Vore dessa fastigheter däremot i skilda ägares hand — och regeln beträffande enskilda skogsägare är ju att de äga allenast *en* fastighet — så skulle vid avverkning av samma skog avdragsrätt vid beskattningen tillgodonjutas med endast en gång fyra procent å taxeringsvärdet. Om den enskilde skogsägaren nu inskränkte sig till att årligen avverka allenast en hundradel av sitt skogsbestånd, så skulle visserligen möjligheten öppnas för honom att komma i åtnjutande av procentavdraget för varje år, men härvid skulle i stället åsamkas honom ökade kostnader för avverkningen. Det förhåller sig nämligen i skogsbruket så, att omkostnaderna vid en mindre avverkning ställa sig orimligt höga i förhållande till skogens värde. För att en avverkning skall kunna bedrivas ekonomiskt fordras därför även här en viss koncentration.

Under åberopande av ovan anförda hemställes,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t an hålla, att Kungl. Maj:t ville anmoda nu sittande kommunalskattekommitté att beakta påtalade missförhållande.

Stockholm den 22 januari 1931.

C. G. Olsson,
Golvvasta.